

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

Development of Self-Learning Module for English Language Professional Practices of Student Teachers in Elementary Education

เหมววรรณ ชันมณี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยเริ่มจาก 1) รวบรวมคะแนนทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) สำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพกลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ และ 3) สำรวจความคาดหวังของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แล้วจึงจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองบนพื้นฐานข้อมูลดังกล่าวไปให้นักศึกษาใช้งานจริงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคเรียนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษา 2) แบบสำรวจความคาดหวังของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนักศึกษา 3) แบบประเมินทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนักศึกษา และ 5) แบบสัมภาษณ์ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า หลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนใช้ชุดการเรียนรู้ โดยมีผลประเมินครั้งสุดท้ายอยู่ในระดับสูงสุดทุกรายการ ชุดการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักศึกษาทำให้นำสิ่งที่เรียนรู้ไปพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้สำเร็จตามเป้าหมาย และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาสูงกว่าความคาดหวังที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง / การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ / ภาษาอังกฤษ / ประถมศึกษา

Abstract

The purpose of this study was to develop a self-learning module for the English language professional practices of student teachers in elementary education beginning by 1) gathering the teaching competence scores of volunteer student teachers before using the self-learning module, 2) identifying the needs of volunteer student teachers, and 3) identifying school students' expectations on student teachers' characteristics. Then the self-learning module was initiated based on this particular data and it was in used during second semester practices. The five instruments for data collection were: 1) needs assessment of student teachers, 2) questionnaire on school students' expectations on student teachers' characteristics, 3) assessment form on teaching competence, 4) questionnaire on students' satisfaction on student teachers' characteristics, and 5) interview form on the use of the self-learning module. Mean, percentage, and content analysis were employed for data analysis. The results showed that after using the self-learning module, volunteer student teachers' scores were higher than the ones before using the module. They also earned the highest scores in all aspects of teaching competence. The self-learning module served student teachers' needs, so they could deliver lessons learned to professional practices and finally achieve their goals. School students rated their satisfaction of student teachers' characteristics higher than their expectations on average.

KEYWORDS: SELF-LEARNING MODULE / PROFESSIONAL PRACTICES / ENGLISH / ELEMENTARY

บทนำ

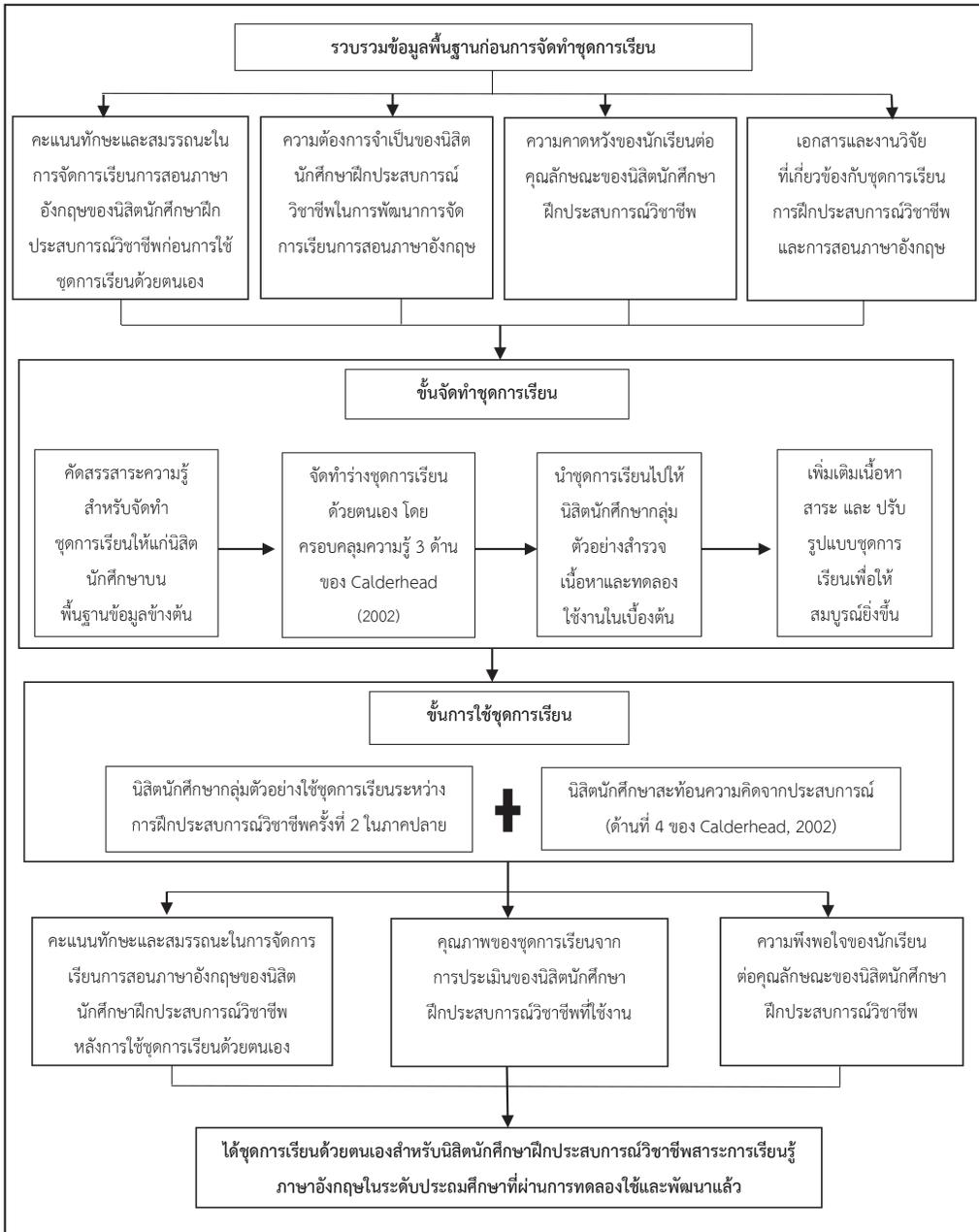
ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครุมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การที่ครุมีความแม่นยำในเนื้อหาสาระ มีความรู้ด้านทฤษฎี เทคนิค วิธีสอน และนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน ด้วยเหตุนี้ สถาบันผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงมีหน้าที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตให้มีทั้ง *ความรู้ภาคทฤษฎี* จากการเรียนรู้รายวิชา และ *การลงมือปฏิบัติ* จากการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งในส่วนของการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้น Calderhead (2002) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา (craft knowledge) ความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ (professional knowledge) ความรู้ความเชี่ยวชาญในการลงมือปฏิบัติ (knowledge-in-action) และการสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ (reflection)

การปฏิบัติหน้าที่ที่อาจารย์นิเทศก์สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่า แม้นิสิตนักศึกษาจะได้รับการดูแลให้คำแนะนำ และการนิเทศอย่างเป็นระบบแล้วก็ตาม แต่นิสิตนักศึกษาหลายคนยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อแสวงหาวิธีการหรือเครื่องมือที่จะช่วยให้ นิสิตศึกษานำมาใช้พัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นรายบุคคลตามความสามารถและความสนใจของตนเอง ปราศจากข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ หรือบุคคล และสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมไปพร้อม ๆ กับการดูแลจากอาจารย์นิเทศก์ ด้วยเงื่อนไขดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นเครื่องมือที่มีความเหมาะสมที่จะช่วยเติมเต็มการเรียนรู้ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษา ดังที่ วาสนา ชาวหา (2525) ได้ให้ความหมายของชุดการเรียนรู้ว่า หมายถึง ชุดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นสำหรับผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปถึงขีดสุดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลาคอยผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นต้องคอย Beck, Freese, and Kosnik (2004) ได้นำการเรียนรู้ด้วยตนเองไปเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกสอนและพบว่า นักศึกษาเห็นความสำคัญของการเป็นเจ้าของการเรียนรู้ และตระหนักว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นช่วงเวลาสำคัญยิ่งในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นครูมืออาชีพไม่ใช่เพียงส่วนหนึ่งของการได้ปริญญาบัตรทางการศึกษา อีกทั้งการเรียนรู้ด้วยตนเองยังทำให้นักศึกษามีสัมพันธภาพต่ออาจารย์นิเทศก์คณะและครูพี่เลี้ยงที่โรงเรียนดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีผู้ที่นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในสาขาวิชาต่าง ๆ และ

พบว่าสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง อาทิ สกาวเดือน มงคลสุนทรรัก (2539) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง กระบวนการพยาบาลสำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ของประชากรมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถช่วยให้นักศึกษาพยาบาลเกิดการเรียนรู้ได้จริง สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Padmapriya (2015) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาส่งกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ

จากคุณลักษณะเด่นดังกล่าวของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยเห็นว่าหากนำสาระความรู้ที่ Calderhead (2002) ได้กล่าวไว้ ได้แก่ 1) ความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา (craft knowledge) ที่นิสิตนักศึกษาได้เรียนมาแล้วก่อนการฝึกสอน ผสมกับ 2) ความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ (professional knowledge) ที่จำเป็นต้องเรียนรู้ระหว่างการฝึก และ 3) ตัวอย่างการนำความรู้ไปสู่การลงมือปฏิบัติ (knowledge-in-action) มาจัดทำเป็นชุดการเรียนรู้ให้นิสิตนักศึกษาใช้ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบกับการที่นิสิตนักศึกษาสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ (reflection) เป็นระยะระหว่างการใช้ชุดการเรียนรู้ก็จะทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อให้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ผู้ใช้งาน ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานได้แก่ 1) ผลสำรวจความต้องการจำเป็นของนิสิตนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สะท้อนจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครั้งแรกในภาคต้น 2) คะแนนทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพจากการประเมินครั้งสุดท้ายของอาจารย์นิเทศก์คณะและครูพี่เลี้ยงที่โรงเรียนก่อนการใช้ชุดการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3) ความคาดหวังของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ 4) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการสอนภาษาอังกฤษ แล้วนำมาใช้ในการจัดทำชุดการเรียนรู้ให้นิสิตนักศึกษานำไปใช้ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครั้งที่ 2 ในภาคปลาย กระบวนการดังกล่าวสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังที่จะนำเสนอในลำดับถัดไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีต่อคะแนนทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. เพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. เพื่อสรุปคุณภาพของชุดการเรียนรู้จากการประเมินของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ใช้งาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. หลังการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีคะแนนทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการใช้ชุดการเรียนรู้
2. นักเรียนที่เรียนกับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาสูงกว่าความคาดหวังที่ตั้งไว้
3. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีคุณภาพตรงตามความต้องการจำเป็นของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ใช้งาน

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

ตัวแปรตาม คือ

- 1) คะแนนทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น
- 2) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 3) คุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการประเมินของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ใช้งาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 เป็นนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2558

กลุ่มที่ 2 เป็นนักเรียนที่เรียนกับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2558

กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย (Voluntary Sampling) และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์นิเทศก์คณะและครูที่เลี้ยงที่โรงเรียน

กลุ่มที่ 2 เป็นนักเรียนจำนวน 162 คน ที่เรียนกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผลการประเมินในระดับดีมากในด้านความตรงเชิงเนื้อหา และการใช้ภาษาที่ตรงประเด็น เข้าใจง่าย ประกอบไปด้วย

1.1 แบบสำรวจความต้องการจำเป็นของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

1.2 แบบสำรวจความคาดหวังของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

1.3 แบบประเมินทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1.5 แบบสัมภาษณ์ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาระการเรียนรู้ภาษา อังกฤษในระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 จัดทำชุดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการสอนภาษาอังกฤษ

2) รวบรวมคะแนนทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคต้น) จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์คณะและครูพี่เลี้ยงที่โรงเรียน โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและเป็นแบบประเมินเดียวกันกับที่จะใช้ในการประเมินทักษะและสมรรถนะของนักศึกษาหลังใช้ชุดการเรียนรู้

3) สำรวจความต้องการจำเป็นของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบสำรวจความต้องการจำเป็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4) สำรวจความคาดหวังของนักเรียนที่เรียนกับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพกลุ่มตัวอย่างต่อคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษา โดยใช้แบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5) จัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข้อ 1) – 4) ข้างต้นผนวกกับสาระความรู้ที่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามที่ Calderhead (2002) ได้เสนอไว้โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบความเชื่อมโยงระหว่างความต้องการจำเป็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างและความคาดหวังของนักเรียน ซึ่งนำมาสู่การจัดทำโมดูลในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

ตาราง 1 ความเชื่อมโยงระหว่างความต้องการจำเป็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ความคาดหวังของนักเรียนและโมดูลในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ความต้องการจำเป็น ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง	ความคาดหวังของนักเรียน ต่อคุณลักษณะของนักศึกษา	โมดูล
<p>นักศึกษาประเมินความสามารถของตนเองในปัจจุบันในด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการที่จะพัฒนาการจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับมากซึ่งเป็นระดับความต้องการสูงสุดในทุกรายการ</p>	<p>นักเรียนมีความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาค่อนข้างสูง ในด้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> • การจัดการเรียนการสอนที่ตรงกับ ความสนใจของนักเรียน • การพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ สูงขึ้น • การใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของนักเรียน มี กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย • ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับบท เรียน • สามารถวัดและประเมินผลการเรียน ได้ตรงตามความสามารถที่แท้จริง ของนักเรียน และนำผลการประเมิน มาพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน 	<p>การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้</p>
<p>นักศึกษามีความต้องการที่จะพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาอังกฤษของตนเองในด้านการออกเสียงภาษาอังกฤษ (Pronunciation) และทักษะการพูดในระดับมากทั้งการใช้คำสั่ง สำนวน และภาษาพูดที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้ภาษาและสอนนักเรียนให้สามารถพูดภาษาอังกฤษได้</p>	<p>นักเรียนให้ความสำคัญกับความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษามากกว่าความสามารถทางภาษาด้านอื่นๆ อีกทั้งคาดหวังให้นักศึกษามีความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษที่คล่องแคล่ว และสามารถสอนให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษสื่อสารกับผู้อื่นได้</p>	<p>การสอนทักษะการพูด</p>

ตาราง 1 ความเชื่อมโยงระหว่างความต้องการจำเป็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ความคาดหวัง
ของนักเรียนและโมดูลในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ต่อ)

ความต้องการจำเป็น ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง	ความคาดหวังของนักเรียน ต่อคุณลักษณะของนักศึกษา	โมดูล
<p>นักศึกษายังไม่มีความมั่นใจในการนำ เกม เพลง การแสดงบทบาทสมมติ มา ใช้ในห้องเรียน อีกทั้งมีความต้องการ ที่จะนำกิจกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ ที่ หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนา ความรู้ความสามารถทางภาษาของ นักเรียน นักเรียนคาดหวังว่านักศึกษา จะจัดกิจกรรมการเรียน</p>	<p>การสอนที่หลากหลาย ทำให้นักเรียน ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และมีความสามารถในการใช้ภาษา อังกฤษทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน</p>	<p>กิจกรรม เกม เพลง ในการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ</p>
<p>นักศึกษามีความต้องการจำเป็นมาก เป็นพิเศษในการพัฒนาการจัดทำ/ แสวงหา/ใช้สื่อการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับบทเรียน ้วย ความรู้ความสามารถของนักเรียน เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มี คุณภาพและทันสมัย</p>	<p>นักเรียนมีความคาดหวังต่อการใช้สื่อ การสอนของนักศึกษามากที่สุดเมื่อ เทียบกับความคาดหวังในด้านอื่น ๆ โดยสิ่งที่นักเรียนให้ความสำคัญใน ลำดับต้น ๆ ได้แก่ การใช้สื่อการสอน ที่เป็นของจริง และใช้สื่อการสอนที่ เหมาะสมกับบทเรียน อาทิ รูปภาพ วิดีโอ และคอมพิวเตอร์ประกอบการ สอน</p>	<p>การจัดทำ แสวงหา คัดสรรสื่อและแหล่ง เรียนรู้ภาษา อังกฤษ</p>
<p>นักศึกษาต้องการพัฒนาตนเองในระดับ มากทั้งเรื่องหลักการประเมินความรู้ และทักษะทางภาษาที่เหมาะสมกับวัย ของนักเรียน สามารถวัดความสามารถ ของนักเรียนได้เที่ยงตรง และนักศึกษา สามารถทำได้จริง เนื่องจากนักศึกษา ได้รับมอบหมายให้วัดผลการเรียนรู้ของ นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 30 ของการ ประเมินตลอดภาคเรียน</p>	<p>นักเรียนคาดหวังว่านักศึกษาจะ สามารถวัดและประเมินผลการเรียน ได้ตรงตามความสามารถที่แท้จริงของ นักเรียน และนำผลการประเมินมา พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน</p>	<p>การวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ภาษา อังกฤษ</p>

6) นำร่างชุดการเรียนรู้ทั้ง 5 โมดูลข้างต้นไปให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างสำรวจเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้งาน พบว่าเนื้อหาส่วนใหญ่ครอบคลุมความต้องการจำเป็นของนักศึกษา โดยนักศึกษาประสงค์ให้เพิ่มภาษาอังกฤษอย่างง่ายที่ใช้ในห้องเรียน ตัวอย่างการจัดทำสื่อการสอนสำหรับเด็กเล็ก และเว็บไซต์ที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนภาษาอังกฤษไว้ในชุดการเรียนรู้ และเสนอให้จัดทำชุดการเรียนรู้ในรูปแบบที่ใช้งานได้ง่าย อาทิ จัดทำโมดูลการเรียนรู้เป็นไฟล์ power point presentation ที่นักศึกษาสามารถเลือกศึกษาเฉพาะหัวข้อย่อยที่ตนต้องการศึกษาเร่งด่วนเป็นการเฉพาะก่อนได้โดยเลือกจากเมนูสารบัญ ประกอบกับเอกสารสำเนาที่พกพาง่าย เพื่อให้ใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา ตลอดจนจัดหาตัวอย่างวีดิทัศน์การสอนที่มีคุณภาพบรรจุไว้ด้วย ทั้งนี้แต่ละโมดูลย่อยใช้เวลาในการศึกษาประมาณ 30 – 60 นาที

7) ผู้วิจัยปรับปรุงชุดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและพร้อมให้นักศึกษาได้ใช้งานจริง

ระยะที่ 2 ทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำชุดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วซึ่งประกอบไปด้วยโมดูลย่อยจำนวน 5 โมดูล ไปให้นักศึกษาใช้ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคปลายเป็นระยะเวลา 3 เดือน โดยแต่ละโมดูลย่อยมีวัตถุประสงค์และสาระสำคัญดังนี้

โมดูลที่ 1 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วยและรายคาบที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญ

1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วยและรายคาบที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร
2. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เริ่มสอน (ครูมือใหม่)
3. ปัญหาหลักที่มักพบในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการดำเนินการสอนของครูพร้อมแนวทางการแก้ไข

โมดูลที่ 2 เทคนิคการสอนทักษะการพูด

วัตถุประสงค์ เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษได้ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเสียงของพยัญชนะและสระในภาษาอังกฤษ ตลอดจนการออกเสียงประโยครูปแบบต่าง ๆ ให้ถูกต้องแม่นยำ มีความมั่นใจในการสอนและเป็นตัวอย่างที่ดีในการออกเสียงภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน

อีกทั้งได้เรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ

สาระสำคัญ

1. เสียงสระ เสียงพยัญชนะ และสัญลักษณ์แทนเสียง
2. เทคนิคการสอนการออกเสียงสระ พยัญชนะ และคำในภาษาอังกฤษ
3. การออกเสียงประโยคภาษาอังกฤษรูปแบบต่าง ๆ
4. การพูดภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ
5. ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอนการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กประถม

โมดูลที่ 3 กิจกรรม เกม เพลง ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นิสิตนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา และสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถทางภาษาของนักเรียน และบริบททางการเรียนอื่น ๆ ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาของนักเรียนเป็นรายบุคคล

สาระสำคัญ

รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรพร้อมทั้งวิธีการ/ขั้นตอนในการนำกิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ในชั้นเรียน ได้แก่ การเล่นเกมและการร้องเพลงภาษาอังกฤษ เกมที่ฝึกการออกเสียง การพูด บทสนทนาตามตัวอย่าง บทสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การแสดงบทบาทสมมุติ การอ่านนิทานที่มีภาพประกอบ กิจกรรมการเรียนที่เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญของเจ้าของภาษา และ กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกาย

โมดูลที่ 4 การจัดทำ แสงหา คัดสรรสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นิสิตนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนทั่วไป และสื่อการเรียนการสอนเฉพาะสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้เห็นทางเลือกที่หลากหลายในการจัดทำ แสงหา คัดสรรสื่อและแหล่งเรียนรู้มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญ

1. นิยามของสื่อและแหล่งเรียนรู้
2. ประเภทของสื่อการเรียนรู้
3. การจัดทำ แสวงหา คัดสรรสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
4. ข้อสังเกตสำหรับการจัดทำ แสวงหา คัดสรรสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

โมดูลที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นิสิตนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลระหว่างเรียน การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนของนักเรียน และนำผลการประเมินที่ได้มาพัฒนาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนเป็นรายบุคคล

สาระสำคัญ

1. นิยามและความหมายของการวัดและประเมินผล
2. ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
3. วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบต่างๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบประเมินทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพไปให้อาจารย์นิเทศก์คณะและครูพี่เลี้ยงที่โรงเรียนของนิสิตนักศึกษากลุ่มตัวอย่างประเมินในครั้งสุดท้ายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคต้นเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดกรอบการจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตนักศึกษา

2. นำแบบสำรวจความต้องการจำเป็นของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ไปเก็บข้อมูลกับนิสิตนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเพื่อนำผลการสำรวจมากำหนดกรอบในการจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตนักศึกษา

3. นำแบบสำรวจความคาดหวังของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เรียนกับนิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และนำมาประกอบการจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตนักศึกษา

4. นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้นให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครั้งที่ 2 ในภาคปลายเป็นเวลา 3 เดือน เมื่อครบกำหนดแต่ละเดือน ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลการใช้ชุดการเรียนรู้ของนักศึกษาด้วยการสัมภาษณ์

5. นำแบบประเมินทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้อาจารย์นิเทศก์คณะและครูพี่เลี้ยงที่โรงเรียนใช้ประเมินนักศึกษาระหว่างการใช้ชุดการเรียนรู้โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ แต่ละระยะห่างกัน 1 เดือน เพื่อนำผลการประเมินมาวิเคราะห์พัฒนาการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

6. นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพไปให้นักเรียนที่เรียนกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำหลังสิ้นสุดการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. สัมภาษณ์ผลของการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเพื่อสรุปคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามการประเมินของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างหลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

หลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นระยะเวลา 3 เดือน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนใช้ชุดการเรียนรู้ และมีผลการประเมินในระดับดีมากซึ่งเป็นระดับสูงสุดในทุกรายการ (คะแนนเฉลี่ยเพิ่มจาก 2 คะแนนเป็น 3 คะแนนซึ่งเป็นคะแนนเต็ม) ทั้งในด้าน การจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียน การสอน และการประเมินผล การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย ทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนทั่วไป และด้านการวัดและประเมินผล ประกอบไปด้วย การประเมินผลรายคาบ และ การนำผลการประเมินมาใช้

จากการสะท้อนคิดของนักศึกษาและการสัมภาษณ์พบว่าการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้นักศึกษาเกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนทั้งการเป็นครูและผู้เรียนรู้ในเวลาเดียวกัน กล่าวคือ นักศึกษามีความมุ่งมั่นพากเพียรในการทำหน้าที่ครูผู้จัดการเรียนการสอนไปพร้อม ๆ กับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในฐานะผู้เรียน ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตนเองมากขึ้น คลายความวิตกกังวลและพร้อมที่จะรับคำแนะนำ ชี้แนะจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นักเรียนที่เรียนกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพคนที่ 1 มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโดยรวมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ บุคลิกภาพและความเป็นครู และ ความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ สูงกว่าความคาดหวังที่ตั้งไว้ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 2.46 ความคาดหวัง 2.42 (จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน) ส่วนนักเรียนที่เรียนกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงกว่าความคาดหวังที่ตั้งไว้เช่นกัน โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 2.64 ความคาดหวัง 2.36 (จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน)

คุณภาพโดยรวมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการประเมินของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

1) *โมดูลย่อยทั้ง 5 ในชุดการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักศึกษา* ทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้ไปแก้ไขปัญหาที่เคยเกิดขึ้นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคต้นได้สำเร็จ

2) *ชุดการเรียนรู้ใช้งานได้สะดวก* นักศึกษาสามารถเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอน และเลือกศึกษาเฉพาะประเด็นที่ต้องการได้ทุกที่ทุกเวลา การที่ชุดการเรียนรู้จัดเก็บไว้ในรูปแบบไฟล์ power point presentation ทำให้สามารถเลือกศึกษาประเด็นที่ต้องการโดยเลือกจากหน้าสารบัญที่เชื่อมโยงไปยังสไลด์หัวข้อนั้นๆ ได้ทันทีหรือจะอ่านจากเอกสารสำเนาไฟล์ที่ผู้วิจัยจัดไว้ให้ก็ได้

3) *เนื้อหาสาระในแต่ละโมดูลเข้าใจง่ายทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้* จริง การอธิบายสาระความรู้ต่างๆ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีการรวบรวมสาระความรู้ที่นักศึกษาได้เคยเรียนไปแล้วก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และเพิ่มเติมความรู้ใหม่ทั้งที่เป็นหลักการ

เทคนิคและวิธีการที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถนำมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของตนเอง ให้ประสบความสำเร็จ

4) *ชุดการเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้มิใช่เครื่องมือประเมินความรู้* เนื่องด้วยชุดการเรียนรู้นี้ให้ความสำคัญกับการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา จึงไม่มีการสอบหรือการประเมินความรู้จากการศึกษาชุดการเรียนรู้โดยตรงทำให้นักศึกษามีความผ่อนคลาย มีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ ไม่รู้สึกกังวลว่าต้องศึกษาชุดการเรียนรู้เพื่อผ่านการทดสอบหรือการประเมินจนเกิดความเครียด

การนำความรู้จากชุดการเรียนรู้ไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา

โมดูลเรื่องการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาจัดทำแผนรายคาบในรูปแบบตารางตามที่เสนอแนะไว้ในโมดูล ทำให้สามารถตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผลได้ง่ายและแม่นยำ มีการกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละขั้น ปัญหาการสอนไม่ครบตามแผนทั้งหมดไป

โมดูลเรื่องเทคนิคการสอนทักษะการพูด นักศึกษาที่สอนระดับประถมต้นนำความรู้ที่ได้ไปฝึกการออกเสียงพยัญชนะ สระ และคำของนักเรียน และนำไปต่อยอดในการทำวิจัยในชั้นเรียนกับนักเรียนที่มีปัญหาในการสะกดและอ่านคำศัพท์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดและอ่านคำศัพท์สูงขึ้น ส่วนนักศึกษาที่สอนชั้นประถมปลายใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนมากขึ้น สามารถจัดกิจกรรมการพูดสนทนาที่หลากหลายและต่อยอดไปสู่การแก้ปัญหาการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

โมดูลเรื่องกิจกรรม เกม เพลง ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ นักศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายขึ้น การจัดเกมการเรียนรู้ภาษามีวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการดำเนินการที่ชัดเจนขึ้นจากเดิมที่จะเลือกเล่นเกมตามความชอบของนักเรียนเท่านั้น นักศึกษายังใช้เพลงเป็นสื่อในการสอนวัฒนธรรม เทศกาลและวันสำคัญของเจ้าของภาษา นอกจากนี้ยังนำความรู้เรื่องเกมมาผสมผสานกับเทคนิคการสอนทักษะการพูดในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่าสามารถแก้ปัญหาการสะกดคำของนักเรียนที่ต้องได้รับการซ่อมเสริมได้เป็นอย่างดี

โมดูลเรื่องการจัดทำ แสงวงหา คัดสรรสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นักศึกษาจัดทำสื่อการสอนตามตัวอย่างวิถีทัศน์การสอนในโมดูลนี้ และพบว่าสื่อดังกล่าวทำให้นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมและเรียนรู้อย่างสนุกสนาน นักศึกษายังได้ใช้ความรู้จากโมดูลนี้ในการคัดสรรสื่อ พิจารณาเลือกใช้สื่ออย่างมีหลักการ มีการคัดสรรเอกสารแบบฝึกหัด เอกสารประกอบการสอน ตัวอย่างแบบทดสอบจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่มีคุณภาพ

โมดูลเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นักศึกษานำความรู้ไปใช้ ตั้งแต่การกำหนดการวัดและประเมินผลในแผนการจัดการเรียนรู้ การดำเนินการประเมินผล ในคาบเรียน การนำผลการประเมินหลังจบคาบเรียนมาใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในครั้งต่อไปเพื่อพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งการจัดทำแบบทดสอบเพื่อประเมินผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งระหว่างเรียน (Formative Assessment) และสรุปผล การเรียน (Summative Assessment)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้ในโอกาสต่อไป

หลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคปลาย นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเสนอให้จัดทำ โมดูลเกี่ยวกับการสร้างแรงบันดาลใจ กำลังใจ การปรับตัวให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง มีความสุข ตลอดจนการบริหารจัดการเวลา อารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และการมองโลก เชิงบวกเพื่อให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพดำเนินไปด้วยความราบรื่น

อภิปรายผล

ผลของการใช้ชุดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ

การนำความต้องการจำเป็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาร่วมกับกับคะแนน ทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนก่อนการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้การจัด ทำชุดการเรียนรู้มีทิศทางที่แน่ชัด เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาผู้ใช้งานอย่างแท้จริง จากการวิจัย ยังพบว่าความต้องการจำเป็นดังกล่าวของนักศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สยาม บุตรศรี (2541) ที่พบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องการเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การผลิตและการใช้สื่อ การวัดและประเมินผล อีกทั้งยังสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ อารีรักษ์ มีแจ้ง และ สิริพร ปาณาวงษ์ (2553) ที่พบว่า ครูต้องการเข้ารับ การอบรมการสอนทักษะต่าง ๆ มากที่สุด สำหรับความต้องการจำเป็นด้านสื่อการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ การพัฒนาทักษะการพูด และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นักศึกษาระบุความต้องการเป็นลำดับต้น ๆ สอดคล้องกับสิ่งที่ ทิพาชา นวลหลง และคณะ (2559) พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่รุนแรงมากที่สุดคือ สื่อการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ มีไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสมกับเนื้อหา ครูใช้ภาษาอังกฤษไม่คล่อง ครูขาดความชำนาญใน การสอน ในด้านการวัดและประเมินผลพบว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาเช่นเดียวกับข้อ ค้นพบของ ดวงพร หนูพงษ์ (2545) ที่พบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษขาดความสามารถในการ

สร้างแบบทดสอบ การวิเคราะห์ข้อสอบ ความรู้ความเข้าใจในประเภทของแบบทดสอบและ ลักษณะที่ดีของแบบทดสอบทางภาษา

ในส่วนของคะแนนทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่สูงขึ้นนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกาวเดือน มงคลสุคนธ์รัก (2539) ที่พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนด้วยชุดการเรียนมีคะแนนมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน และงานวิจัยของ Padmapriya (2015) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนวิชาชีววิทยาด้วยชุดการเรียนด้วยตนเองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา สุขสำราญ วิจารณ์ แสงจันทร์ ปราณี โพธิสุข และปิยะนันท์ หิรัญชโลทร (2559) ที่พบว่า หลังการใช้ชุดการเรียนเพื่อฝึกทักษะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฐมวัย นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะที่พึงประสงค์สูงกว่าก่อนการใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการสนทนากลุ่มนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นว่า ชุดการเรียนรู้อาจนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูปฐมวัยและการดำรงชีวิตต่อไป

การจัดทำชุดการเรียนที่อยู่บนพื้นฐานความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในครั้งนี้นอกจากจะช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง ดังปรากฏจากผลการวิจัยว่านักศึกษามีพัฒนาการด้านทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสูงขึ้นแล้วนั้น ยังส่งผลในด้านความเป็นครูผู้ไม่เรียนรู้ของนักศึกษา ดังที่ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นทั้งครูและผู้เรียนในเวลาเดียวกัน มีความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตนเองมากขึ้น คลายความวิตกกังวลและพร้อมที่จะรับคำแนะนำ ชี้แนะจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Beck et al. (2004) ที่พบว่า การเรียนด้วยตนเองทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการเป็นเจ้าของการเรียนรู้ และตระหนักว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นช่วงเวลาสำคัญยิ่งในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นครูมืออาชีพไม่เพียงเป็นส่วนหนึ่งของการได้ปริญญาบัตรทางการศึกษา และทำให้นักศึกษามีสัมพันธ์ภาพกับอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จามรี เชื้อชัย และคณะ (2557) ซึ่งพบว่า ชุดนวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้พัฒนาการของตนเองและจุดที่ต้องส่งเสริมพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขทำให้เกิดการปรับกลยุทธ์การเรียนการสอนให้เข้ากับสภาพหรือความต้องการขณะนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การที่นักศึกษาทราบความคาดหวังของนักเรียนก่อนการสอนทำให้นักศึกษามีเป้าหมาย

ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาตนเองที่ชัดเจนขึ้น อีกทั้งการพัฒนานั้นก็สอดคล้องกับความคาดหวังของนักเรียนไปพร้อม ๆ กัน ส่งผลโดยตรงต่อความพึงพอใจของนักเรียนซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา ทั้งนี้ คุณลักษณะของนักศึกษาที่นักเรียนมีความคาดหวังและมีความพึงพอใจในลำดับต้น ๆ สอดคล้องผลการวิจัยของ โกลุสม โอมพรนุวัฒน์ และ อัญชลี ศรีธัญรัตน์ (2544) ในการประเมินโครงการการสอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ที่พบว่าสิ่งที่นักเรียนพึงพอใจครูผู้สอนในลำดับสูงสุด คือ ความสามารถทางภาษา บุคลิกภาพและความเป็นครู และการจัดการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้ ครูและนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาระภาษาอังกฤษจึงพึงตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาของตน การปรับปรุงบุคลิกภาพ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ หากปฏิบัติได้เช่นนี้ย่อมยังประโยชน์ต่อนักเรียนผู้เป็นทรัพยากรอันทรงค่าของประเทศชาติสืบไป

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนจำกัด ผู้ที่จะนำผลการวิจัยนี้ไปใช้จึงอาจต้องประยุกต์ใช้ผลการวิจัยให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของการศึกษาวิจัยเป็นรายกรณี

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้หรือคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเฉพาะสาขาวิชาสำหรับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพและครูมือใหม่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อเป็นทางเลือกในการแสวงหาความรู้ และการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรทางการศึกษากลุ่มนี้ต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

โกลุสม โอมพรนุวัฒน์, และ อัญชลี ศรีธัญรัตน์. (2544). *การประเมินโครงการ การสอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม โดยใช้หลักสูตรต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ศูนย์วิจัยทางสังคมศาสตร์ สถาบันวิจัยมหาวิทาลัย อัสสัมชัญ.

จามรี เชื้อชัย, ธีรวิมล เอกะกุล, และ กชกร ธิปัตติ. (2557). *การวิจัยและพัฒนาชุดการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อเตรียมความพร้อมสู่กระชาคมอาเซียน*. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 15(2), 13-23.

- จินตนา สุขสำราญ, วิภารัตน์ แสงจันทร์, ปราณี โพธิสุข, และ ปิยะนันท์ หิรัญชโลทร. (2559). การพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, 6(10), 137-150.
- ดวงพร หนูพงษ์. (2545). การศึกษาปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ และความต้องการพัฒนาวิชาชีพของครูภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. สืบค้นจาก www.culi.chula.ac.th/e-Journalt_05.htm.
- ทิพาชา นวลหลง, ยงยุทธ์ อินทจักร์, และสุกัญญา รุจิเมธาภาส. (2559). สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน ดาราราชวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี. สืบค้นจาก http://gs.nsrui.ac.th/files/1/43ทิพาชา_นวลหลง.pdf.
- วาสนา ชาวหา. (2525). *เทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: อักษรสยามการพิมพ์.
- สกวเดือน มงคลสุนทรรัก. (2539). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง กระบวนการพยาบาลสำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สยาม บุตรศรี. (2541). *ความพร้อม ปัญหาและความต้องการในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- อารีรักษ์ มีแจ้ง, และสิริพร ปาณาวงษ์. (2553). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษ โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน สำหรับครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 12(2), 17-31.

ภาษาอังกฤษ

- Beck C., Freese A., Kosnik C. (2004) The preservice practicum: Learning through self-study in a professional setting. In J.J. Loughran, M.L. Hamilton, V.K. LaBoskey, T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. (pp.1259-1293). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

- Calderhead, J. (2002). The nature and growth of knowledge in student teaching. *Teaching and Teacher Education*, 7 (5), 531-535.
- Padmapriya, P.V. (2015). Effectiveness of self-learning modules on achievement in biology among secondary school students. *International Journal of Education and Psychological Research (IJEPR)*, 4 (2), 44-46.

.....
ผู้เขียน

อาจารย์เหมวรรณ ชันมณี โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330 อีเมล: aimy_cu@yahoo.com

หมายเหตุ: งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจาก เงินทุนเพื่อการวิจัย กองทุนคณะครุศาสตร์
ปี 2554